

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Maha Sarakham University Journal

นโยบาย

1. สนับสนุนผลงานวิชาการของมหาวิทยาลัย
2. เผยแพร่ผลงานวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป
3. สร้างความรู้และองค์ความรู้ที่ถูกต้อง พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากล

ขอบเขตงาน

เป็นวารสารวิชาการที่ครอบคลุมสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ โดยสาขาวิชาที่รับตีพิมพ์ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ การบริหารธุรกิจและการจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยนำเสนอในรูปแบบ

1. บทความประสบการณ์ และบทความเรียงเรียง
2. บทความวิจัย เป็น Concept paper หรือ ผลงานวิจัยที่ทำเสร็จสมบูรณ์แล้ว
3. ผู้นำเสนอบทความเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย
2. เพื่อเป็นสื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และองค์ความรู้ในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์
3. เป็นเวทีนำเสนอผลงานวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.นิรุต ถึงนาค อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กองบรรณาธิการ

1. กองบรรณาธิการบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่มหาวิทยาลัยต่างประเทศ

- 1.1 Prof. Dr. Brian Thomas Kilp School of Music, Indiana State University, USA.
- 1.2 Prof. Dr. Jay D. Gatzell Dean, of the College Graduate Indiana State University, USA.
- 1.3 Dr. Engr. Johannex F. Rushman Kumasi Technical University Faculty of Engineering and Technology Kumasi-Ashanti Ghana

2. กองบรรณาธิการบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่มหาวิทยาลัยอื่นในประเทศไทย

- 2.1 ศาสตราจารย์ ดร.นพ. กระแส ชนวงค์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
- 2.2 ศาสตราจารย์ ดร. จวีลักษ์ณ์ บุญยะกาญจน์ ข้าราชการบำนาญ
- 2.3 ศาสตราจารย์ ดร. บรรพต สุวรรณประเสริฐ ข้าราชการบำนาญ
- 2.4 ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ กระจันบาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 2.5 ศาสตราจารย์ ดร. ละออศรี เสนาะเมือง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 2.6 ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2.7 ศาสตราจารย์ ดร. สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 2.8 ศาสตราจารย์ ดร. สุนีย์ มัลลิกะมาส คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2.9 รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติสุดา ศรีสุข คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2.10 รองศาสตราจารย์ ดร. บุญชม ศรีสะอาด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 2.11 รองศาสตราจารย์ ดร. ราณี อิลิชัยกุล สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 2.12 รองศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ อิงอาจ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 2.13 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรวดี กระโหมวงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

3. กองบรรณาธิการบุคคลภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

- 3.1 รองศาสตราจารย์ ดร. รักษ์สา จันทาศรี
- 3.2 รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ โภคกิจดิษฐ์พร
- 3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขมิกา แสนโสม
- 3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธรัช อารีราษฎร์
- 3.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มานิตย์ อัญญะโพธิ์
- 3.6 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รังสรรค์ สิงห์เลิศ
- 3.7 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คีวตล กัญญาคำ
- 3.8 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร. ณัฐชัย จันทชุม
- 3.9 อาจารย์ ดร. พิทักษ์ ธรรมะ

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล วรคำ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยะธิดา บัญญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธภรณ์ พิมพ์จันทร์

ฝ่ายจัดการ	นางสาวธัญญา สุวรรณภักดี	นางสาวชนิษฐา เสนาพันธ์
	นางสาวนิตยา มิ่งสูงเนิน	นางสาวพิชญ์สินี จักณารายณ์
	นางสาวศิริเพ็ญ จำปาศรี	นางอภิรต์ พุทธดิลก
	นายวัฒนากกร ผลาดบล	นายเศรษฐา โพธิ์สีสม
	นายอิทธิพล โยระชัย	

ฝ่ายศิลปกรรม อาจารย์อนุชิต โรจนชีวินสุภกร

ผู้ประเมินอิสระหรือผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบทางวิชาการประจำฉบับ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
2. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณัม ประจันบาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. ศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ เรืองสุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด	ข้าราชการบำนาญ
8. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีบัวดา	ข้าราชการบำนาญ
9. รองศาสตราจารย์ ดร.การุณย์ ประทุม	คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
10. รองศาสตราจารย์ ดร.จารุวรรณ ธรรมวัตร	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ฐปทอง กว้างสวัสดิ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
12. รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อิลิชัยกุล	สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
14. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ห้ายเรือคำ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
15. รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อาจอินทร์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
16. รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิศักดิ์ คำพา	คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
17. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ อิงอาจ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
18. รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชัยเจริญ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุช เมฆเมืองทอง	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิศารัตน์ โชติเชย	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ตั้งภิญโญพูนคุณ	คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนศักดิ์ ศิริโสม	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทราวดี มากมี	วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
28. อาจารย์ ดร.ภูเกียรติ หุดปด	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
29. อาจารย์ ดร.อัครริยา พรหมท้าว	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สำนักงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กำหนดเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ
 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน
 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม
 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม

ข้อกำหนดเฉพาะของวารสาร

1. บทความที่ลงตีพิมพ์ทุกเรื่องได้รับการตรวจทางวิชาการโดยผู้ประเมินอิสระหรือพิชญพิจารณ์
2. ข้อคิดเห็นใด ๆ ของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นี้เป็นของผู้เขียน ไม่ใช่ข้อคิดเห็นของกองบรรณาธิการ ผู้เขียนต้องรับผิดชอบในเนื้อหาของบทความ
3. กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอกแต่ต้องมีการอ้างอิงที่เหมาะสม

เว็บไซต์วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. <http://journal.rmu.ac.th>
2. <http://www.tci-thaijo.org/index.php/rmu>
3. e-mail : rmu_j@rmu.ac.th

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 80 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
โทรศัพท์ 0-4372-2118 ต่อ 141 โทรสาร 0-4372-5433

Rajabhat Maha Sarakham University Journal

Policies:

1. Promote and enhance the university's academic works.
2. Disseminate academic works of the university faculty and personnel as well as the general public.
3. Create or construct knowledge and bodies of knowledge accurately, and develop local and universal wisdom.

Scope: The academic journal covers the areas of humanities and social sciences being published in economics, business administration and management, political science, public administration and interdisciplinary studies for humanities and social sciences written in one of the following types:

1. Experience or review articles
2. Research articles, being concept papers or presenting research and findings.
3. The Presentations of articles are university faculty and Personnel as well as the general public.

Objectives:

1. To disseminate academic works or research findings.
2. To be utilized as a means for promoting construction of knowledge or bodies of knowledge in the fields under humanities and social sciences.
3. To be a forum for presentations of academic or research works by the university faculty and personnel as well as the general public.

Owner: Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors:

Assoc. Prof. Dr. Somjet Phusri	Chairman of RMU Council
Assoc. Prof. Dr. Nirut Tuengnak	President of Rajabhat Maha Sarakham University

Editorial Board:

1. External Editorial Board of RMU Journal (Overseas)

1.1 Prof. Dr. Brian Thomas Kilp	School of Music, Indiana State University, USA.
1.2 Prof. Dr. Jay D. Gatrell	Dean, of the College Graduate Indiana State University, USA.
1.3 Dr. Engr. Johannex F. Rushman	Kumasi Technical University Faculty of Engineering
and Technology Kumasi-Ashanti Ghana

2. External Editorial Board of RMU Journal (Universities within Thailand)

2.1 Prof. Dr. Krasae Chanawongse	College of Asian Scholars
2.2 Prof. Dr. Chaveelak Boonyakanchanna	Distinguished Lecturer
2.3 Prof. Dr. Bunpot Suwannaprasert	Distinguished Lecturer
2.4 Prof. Dr. pakorn prachanban	Faculty of Education, Naresuan University
2.5 Prof. Dr. Laosri Sanoamuang	Faculty of Sciences, Khon Kaen University
2.6 Prof. Dr. Sirichai Kanjanawasee	Faculty of Education, Chulalongkorn University
2.7 Prof. Dr. Siriwat Wongsiri	Faculty of Technology, Maha Sarakham University
2.8 Prof. Dr. Sunee Mallikamarl	Faculty of Law, Chulalongkorn University
2.9 Assoc. Prof. Dr. Kaitsuda Srisuk	Faculty of Education, Chiang Mai University
2.10 Assoc. Prof. Dr. Boonchom Srisa-ard	Faculty of Education, Mahasarakham University
2.11 Assoc. Prof. Dr. Ranees Esichaikul	School of Management Science,
Sukhothai Thammathirat Open University
2.12 Assoc. Prof. Dr. Supot Ingard	Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
2.13 Asst. Prof. Dr. Rewadi Krahomvong	Faculty of Education, Thaksin University

3. Internal Editorial Board (RMU)

- 3.1 Assoc. Prof. Dr. Rapatsa Junthasri
- 3.2 Assoc. Prof. Dr. Saovalak Kosonkittiumpon
- 3.3 Asst. Prof. Dr. Kemika Sansom
- 3.4 Asst. Prof. Dr. Tharach Arreerard
- 3.5 Asst. Prof. Dr. Manit Anyabho
- 3.6 Asst. Prof. Dr. Rungson Singhalert
- 3.7 Asst. Prof. Dr. Siwadol Kanyakham
- 3.8 Asst. Prof. Dr. Nattachai Chanthachum
- 3.9 Dr. Pituk Toomma

Editor: Asst. Prof. Dr. Paisarn Worakhoam

Assistant Editor: Asst. Prof. Dr. Piyatida Panya
Asst. Prof. Dr. Patcharaporn Pimchan

Management Staff:	Miss. Tunnicha Suwannapukdee	Mr. Settha Phoseesom
	Miss. Siriphen Jumpasri	Miss. Pichsinee Chaknarriai
	Mr. Ittiphon Yotachai	Mrs. Aphirat Putidirok
	Miss. Nitaya Mingsungnern	Mr. Watanagon Chaladbon
	Miss. Khanittha Sanakha	

Cover Designer: Mr. Anuchit Rodjanacheewinsupond

Peer Review Board:

1. Prof. Dr. Teera Runchaoren	Faculty of Education, Vongchavalitkul University
2. Prof. Dr. Boonton Dockthaisong	Faculty of Social Sciences,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
3. Prof. Dr. Pakorn Prachanban	Faculty of Education, Naresuan University
4. Prof. Dr. Rattana Buosonte	Faculty of Education, Naresuan University
5. Prof. Dr. Sirichai Kanjanawasee	Faculty of Education, Chulalongkorn University
6. Assoc. Prof. Dr. Chaiyot Ruangsawan	Distinguished Lecturer
7. Assoc. Prof. Dr. Boonchom Srisa-ard	Distinguished Lecturer
8. . Assoc. Prof. Dr. Suwakit Sripathar	Distinguished Lecturer
9. Assoc. Prof. Dr. Karun Pratoom	Mahasarakham Business School,
Mahasarakham University
10. Assoc. Prof. Dr. Jaruan Thammawat	Faculty of Humanities and Social sciences,
Mahasarakham University
11. Assoc. Prof. Dr. Thooptong Kwangsawal	Faculty of Education, Mahasarakham University
12. Assoc. Prof. Dr. Rungson Chomeya	Faculty of Education, Mahasarakham University
13. Assoc. Prof. Dr. Ranee Esichaikul	School of Management Science,
Sukhothai Thammathirat Open University
14. Assoc. Prof. Dr. Sombat Tayraukham	Faculty of Education, Chiang Mai University
15. Assoc. Prof. Dr. Sitthipon Art-in	Faculty of Education, Khon Kaen University
16. Assoc. Prof. Dr. Sittisak Khampa	Faculty of Agricultural Technology,
Rajabhat Maha Sarakham University
17. Assoc. Prof. Dr. Supot Ingard	Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
18. Assoc. Prof. Dr. Sumalee Chaijaroen	Faculty of Education, Khon Kaen University
19. Asst. Prof. Dr. Chomphunut Makemuengthong	Humanities and Social Sciences,
Rajabhat Mahasarakham University
20. Asst. Prof. Dr. Songsak Phusee-orn	Faculty of Education, Mahasarakham University
21. Asst. Prof. Dr. Nisarot Chotechoei	Faculty of Management Science,
Rajabhat Maha Sarakham University
22. Asst. Prof. Dr. Prapansak Pum-in	Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University
23. Asst. Prof. Dr. Piyatida Panya	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University

24. Asst. Prof. Dr. Phichai Tangpinyoputtikhun	Mahasarakham Business School,
Mahasarakham University
25. Asst. Prof. Dr. Poonsak Sirisom	Faculty of Science and Technology,
Rajabhat Maha Sarakham University
26. Asst. Prof. Dr. Paisarn Worakham	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
27. Asst. Prof. Dr. Pattrawadee Makmee	College of Research Methodology and Cognitive Science,
Burapha University
28. Dr. Kukiat Tudpor	Faculty of Public Health, Mahasarakham University
29. Dr. Achariya Promptouw	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University

RMUJ Office: Graduate School, Rajabhat Maha Sarakham University

Journal Publishing: Three volumes per year
 Volume 1 January - April
 Volume 2 May - August
 Volume 3 September - December

RMUJ Regulations:

1. Every article to be published must be screened by peer reviews
2. The views expressed by individual authors do not represent the official views of the Editorial Boards of RMUJ. The author of each article is responsible for all its contents.
3. The Editorial Boards do not reserve the copyrights, but proper citations need to be made.

Rajabhat Maha Sarakham University Journal Website:

1. <http://journal.rmu.ac.th>
2. <http://www.tci-thaijo.org/index.php/rmuj>
3. e-mail : rmu_j@rmu.ac.th

Published by Rajabhat Maha Sarakham University Press
 80 Nakhon Sawan Road,
 Muang District,
 Maha Sarakham Province,
 Thailand 44000
 Tel: 0-4372-2118 Ext. 141 Fax: 0-4372-5433